

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De eucharistia - Cod. Ettenheim-Münster 284

[S.l.], [17. Jahrh.]

[Arlus I.]

[urn:nbn:de:bsz:31-130002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130002)

1
qd inferit ex illa Apli. i. Cor. 10. Unq panis et
unū corpꝝ multi sumꝝ, sꝛ qidē de unō pane
et uno calice participamꝝ, ex qo inferit in
argm: sꝛ gtra: ex qo ptt qd Eucharistia sꝛ sacꝛm
lītica unitis, sꝛ sacꝛmū genū rei sꝛ lītē drem
ūq e sacꝛm qo Eucharistia e unū sacꝛm. i. S. D.

¶ Apud: Euseb. Hier: Sacra sꝛe distinguuntur 26.
sꝛm diversos terminos et fines totales, et adqꝛos, atqꝛ
sꝛes panis et vini ordinariꝝ ad eundem finem
et terminū rem pꝛsent et integrant: vꝛ qo sꝛ sacra
sꝛe diversa. M. ptt. ex Trac: de Sacꝛm. in gen:
et in Tr: de Peccatꝝ, ubi dicitur qd unaqꝛqꝛ res
sꝛificiꝝ qꝛ ordinem intrinsecū rem dicit ad obtē
qd in moralibꝝ e finis, extrinsecū verō ab ipso
obto et fine, sacꝛm aut e gꝛafitū morale qd
goy. m. p. finis totalis et adqꝛty sacꝛm Eucharistia
e sꝛeltr reficere, atqꝛ ad pꝛalem. refectioem
qo corporali qꝛformā, duo requirunt, unū qꝛ mdu
cibi sꝛalis, alterū qd pꝛstant sꝛes qꝛcerate
panis sꝛm qd sub se gꝛtinent corpꝝ Dni, alterū
qꝛ mdu potꝝ sꝛalis qd pꝛstant sꝛes qꝛcerate
vini, quæ gꝛtinent sub se sꝛ sanguine Dni; igit
Eucharistia pꝛout includens utraqꝛqꝛ sꝛes ordinariꝝ ad
unū sꝛpꝛtē finem rem pꝛsent et integrant utraqꝛqꝛ

Species panis et vini, prout etiam non constituantur
nisi una specie sive sacrum, sed tamen duplex specie
phica et maali, hoc innuit S. D. ut dicitur
hoc sacrum esse multa maaltu; raso autem est,
quia licet ordinem ad unam speciem sacramentalem,
sacram sicut refectioem, tamen ipsa species si phica
et maaltu considerentur sunt diversa specie phica res,
alia enim in phica sunt species panis, alia vinum
sic quod quatenus ad hoc dici potest duo species sacramenta
non species morali s. soli, speciem sicut sacramentali
sunt species maali tamen et speciem, et ideo simpliciter
et prius loquendo dicendum est esse unum tamen specie
intima sacramentum.

27. *Apertio 2.* Sacrum Eschiae si considerentur pro
propter sui generem corpus sicut et sanguinem Domini,
est unum numero quatenus, hostia multiplicem, phica;
si vero considerentur maaltu et phica, totum est numero,
quod duplex est numero hostia separata: et vero si
morale et phica considerentur, totum est numero censeri debet,
quod duplex est numero hostiarum moralis discontinuas, aut
sumptio sacramenti, et sic priores sententiae sunt species
diversae ut arbitror quilianus, et ut dixi sin-
gula in suo genere sunt vera.

Eas am 1^a ptis e, qia prople qntum corqz silt
 et sangis Dni n e nisi unu n.º, sicut n e nisi
 unu n.º Choz, qseante si hor mdo qfiderz sacrm
 et nca distio sacrm, n erit nisi unu n.º sacrm.

Eas 2^a ptis qia si phie et maalts hoc sacrm
 qfiderz, eig multiplicas fm ma et fra
 attendiz, totplex go in hac qfiderase erit n.º
 sacrm Euchria, qplex e n.º dista ma et fra
 Euchria, atqz totplex n.º dista phie e ma et
 fra, qplex e phie dista n.º hostia qseerata,
 go etn totplex n.º erit Euchria sacrm.

Eas 3^a ptis e qia moralis qfideras multipli-
 citz huius sacrm pt fieri duplto silt uno
 mdo q ordinem ad ipsum sacrm phie multipli-
 catu, et tnc dico tot morlts n.º dista sacra
 censenda ce, qd st hostia n solum phie petra
 morlts discontinua, qd em in phis sacrl realis
 distio, hoc in moralibz sacrl raabltz indicata
 discontinuatis talis, go unum iudiciz n attineze
 l. qnqz ea alis: sicut go phie distia arguit
 qntem nrica phie, ita moralis discontinuas
 arguit qntem ncam morale, adeoqz tot erunt

qstuant
 hys spe
 ut. dat ut
 am e,
 lumben,
 si phie
 thia res,
 ha vniq
 sacra
 lismali
 smlt
 tm sue

q fm
 ne Dni
 phie
 hu n.º
 ero si
 aserit
 as, aut
 fm sue
 dixi fm

mortis dicta N.º sacra, qd est hostia mortis
 discontinuata. Alio modo hoc confide-
 ras fieri potest, qd ordine ad illud qd sumit,
 et tunc dico iterum tot mortis N.º dicta
 sacra censenda esse, qd est mortis dicta
 sumptioes, qd eodem redundat in priorē
 acceptioem qd in eam qia fit mortis
 discontinuata ipsa sacra, nec tñ inutilis
 est hoc confideratio distio; Alio em et NB.
 qd tñ toties nova gratia ex qe orato et
 si sacra accipit, qdies sacra mortis
 et n tñ pñ multiplicatu accipit; et pñ
 toties tñ et n amplig qis in pñ mortali
 aut sacrilege. Evhria fumens nove mor-
 tale petum operaz, qdies sacra mortis et n
 solu pñ multiplicatu sumit, n em pñ, s
 moralis multiplicata, thegia confideratio est, et
 hinc in asertioe addidi, si hoc sacra thegia
 et mortis confiderat.

28. Jam pro meliori prefatum notitia varia infero
 parlarie. 1.º Quod si plures hostia sicut

offerent, in eodem Altari, l. offerent, in eodem
 sacratio, plie eidem sint tot sacra qd hostia
 offerata, qia toties multiplicat, moa et fra
 sacra, ad vero thegie et moreto n' sint
 nisi unu sacra, qia nulla incedit moralis
 discontinuas.

2. Quid si vero in pluribz altaribz altaribus,
 etm sicut offerent, aut in pluribz sacratio,
 sacra offerent, etm in eadem eulia, qd tot
 erunt moreto n. dista sacra, qd sacra
 l. altaria n. dista, qia totplex hostiaru
 morlis discontinuas incedit.

3. Sacerdotem sub utraqz spee in sacrificio,
 gnificantem plie eidem et maalto duo sacra
 suscipere, moreto vero unu etm, qia una
 utriqz spee moreto sumptio iudicat, in qtm
 ad unu qlebu' qonvium ordinat.

4. Sacerdotem huicmi sub utraqz spee gnicante
 n' magis auipere. ex vi sacra, qm laica sub
 una etm spee gnicante, uterqz em unum veru
 sacra suscipit et integru chru, nec sumptio san-
 ginis dista alia ex vi sacra graa offert
 sacerdoti, qm laico offerat sumptio eigdm sanginis

officia morlis
 l. offerent
 sumit
 n. dista
 l. dista
 moreto
 morlis
 autibilis
 et n. b.
 ratio et
 + do
 et sicut
 ostali
 mor
 et n
 oha, p
 et
 thegie
 ia infero
 sicut

indistincta dixi ex vi sacri, sine dubio em
plg aujere et ex opere operantis sacerdos
sumendo utraque species qm laico, et n' qia
magis sufficit, p' qia plg, id e' maiore
copia facere, p' qm etiam presentia
Dni diutius manet in sacerdote qm laico,
qia diutius n' q' sumunt species ubi in maiori
gente sumunt: ut plg dicit.

5. Sacerdotem micas colligente, ciborium
purificante et si tota panis et maaltro sacra
sumat, q' sit dista mica offerata, qia sicut
dicemus in q'cunq' mima parla hostia tota
e' Chry sicut in maxima integra hostia, ta' t'm
unum maaltro sumit sacra, qia eoru' micaru'
collectio una e' maaltro sumptio in ea hostia
qm in sacrificio sumptio, neq' etiam talis sacer-
dos ex vi sacri maiore grad' sumit, qm
si sola mima mica hostia offerata sump-
tisset.

6. Cum q' f' eorum sine coherencia aliumve
finem plures hostias offeratas sicut sumit, n'
sumere nisi unu' maaltro sacra, qia una sumptio

moralis est, pñe am tot sacra sumit, qđ hostias.
 7. sacerdotem in festo Nativitatis Dñi ter quicante
 tina n.º sacra sumere, qđ pñe 3plex mortis
 dictum sacrificium 3plex, mortis dicta sumptio
 iudicij, unde si digne offeret triplicatum
 grāa acceptu' eo die auget, si indigne,
 sextuplex peccatum mortale qđ mittet 3plex
 pñe indigna offerentem, et 3plex pñe sumptioem
 tñam sacrilega. plura alia ex
 his inferri possunt tu de grāa, tu qđ tñe n.º
 peccati, si notes dicta bene grāa accepta et
 peccati sacrilegij et indigna sumptioem qđ pñe
 n.º multiplicari pñe n.ºam sacra moralium
 multiplicitem, et ad pñe pñam, amplig de hac
 peccati distioe vide te: de peccati.

Obz qđtra 1.º Apr: 1.º qđ Euliam in quada oraoe 29.
 dicat: purificent nos Dñe sacra qđ sumptioem
 et idem sacerdos post quiescem dicat, corpp tuu
 Dñe qđ sumptioem et sanguis qđ potari p et dein
 gelud, qđ pura et sancta refecerunt sacra.
 Videtur qđ Euliam agnosere aliud ee sacra
 corpp aliud sacra sanguinis Dñi.

2. Ubi e' diversa species sacrorum, ibi e' diversa
species sacrorum, atq; species & vini diversa ut
species a species panis in sacramento Eucharistico
species panis em species gmentioem speciem,
species vini vero potationem speciem: qd

3. Si species vini u' species panis, facerent unum
quodlibet sacrum sequeret qd Laici quicunq; sub
una specie n' reciperent totum Sacram, adeoq;
frustrarent, aliq; qd e' extra Con: Trid: sep. 21.
c. 3. dicens: etiam sub altera h'm specie totum
atq; integrum Chm verumq; sacrum sumi qd qd
constituent duo sacramta al' species vini, al' species
panis.

4. Quot st diversa species signa collativa gratia,
tot st diversa species sacramta, atq; species panis
et species vini st duo diversa species signa colla-
tiva gratia, species em panis a species vini species
vini species distat, et q' utraq; gratia q'ferz;
qd etiam st duo species dista sacramta.

5. extra Altera Apertioem, sacrum Eucharistico
e' sacrificium legis novae, s' e' unum n. sa-
crificium idem n. Chm, qd etiam e' h'm unum

11.º Echria sacrom.

6. Oes fideles st eunū corpg mysticu: go etia
oes hostie st unū sacrom, cum ut dicitur. N.
Supra relatq, hoc sacrom sit sacrom Eulphie
unitis, atq, sacrom gerat similitudinem rei,
cuius e' sacrom, proin sicut multi unū
corpg mysticu sumq, ita etia multa hostie
st unū sacrom.

7.º Si eadm psona dua assumptet plures naas
has, tu fuisset n' nisi unq hoc sicut diximus
in Fi: de Incarn: go etia si corpg et sangis Dni
idem n.º gineq, sub plurib; specib;, tu n' erit
nisi unū n.º sacrom.

8.º ad i. ut d. O. loc: ut: a. 2. ad i. dicente, qd in 30.
eadm collecta et pluralitē dij, i.º purificant
nos sacroma que sumptimus et postea singulor
sub dij, hoc tuū sacrom n' sit nobis reaty ad pona s
ad ostendendu qd hoc sacrom qdamdo e' multa
supete am. unū. i. N.º. Dico go dici
in illis locis in plurali sacroma n' pte di
versam Syntaxe' scilicet s' maalem, qia sicut
st duo maaltē diversa spes, et duo elenta

Sacramenta quia ab hoc deo elementa ad
unum facta finem et effectum ordinant,
postea subdij in singulari: hoc tuum sacram.
et ideo species fidei Eucharistia prout includens
species panis et vini est unum et idem sacram.,
species autem materiali et phisica duplex.

Ad 2. dico: quod illud verum est: si diversa sig-
nificatio sit adesse diversa, nam si idem
sit partibus aut et materiali diversa, et
preterea una utriusque finis scilicet una utriusque
significatio integralis, sicut exemplum est in
phisicis, unum enim membrum in toto materiali et alia
significatio pro altero, in quibus ordinantur ad unum
corpus in significatione fidei convenire dicuntur:
significatio autem utriusque species ordinatur ad eundem finem
et ad eandem significationem completam una sicut refe-
rentiam speciem, et hinc diversitas tota est ma-
terialis et non fidei.

Ad 3. dico: potius seculorum fore laicos fruf-
strari aliquo sacramento, si species differrent species pa-
nis et vini in significatione sacramentali, quia una et idem

pces recipere, alia N; in igi, fm Con. Trid.
 dicit: laici n' frustren, aligo, potig iuxta Con:
 dicendu e, pces sacramentalis panis et vini
 n' differre pce fili et sacrali. Dico 2.
 Recte Concilia dicere laicos nullo frustrari
 et vera sacra cu' integro chro psequere, qia
 dicta sumptio pcerum vini n' arguit sumptioe
 sacrali diversi, s' ttm expresse sumptioe
 eidem sacrali, ut dictu: accipiunt etm laici
 totu sacra, s' n' ita expresse, oes etm ex
 vi sacrali ~~et~~ accipiunt qra qam accipit
 pmens sub utraq pce ut psequi infra dicij.
 Paucis go, pces panis et vini pstituant
 duo sacram^{ta} pta et maalti, s' n' moxltu,
 sicut sumptio plurim' hostiaru si siul pman, pp.
 Ad 4. d. M. Quot s' diversa pce fili et sa-
 crali signa collativa grae, tot s' diversa
 pces sacra c. M. q' s' diversa pce maalti
 et pta ttm signa p tot s' p n. M. d. m. n. c.
 Pces panis et vini in Eschria diffant ttm pce
 pta et maalti qia s' duo elementa et res pta

ante ad
 e ordian
 tuu socm.
 t includas
 sacra,
 diversifig.
 ptem
 s, et
 na ubiq
 e in
 At alia
 anum
 uny;
 finem
 refer.
 Ina.
 s' p
 ces pa-
 ttm

diversa, at vero species feli et sacramentalis est
idem species signum, quia est utriusque, sicut una
Species sacramentalis quælibet et expressa species
nimirum refectio, dico autem expressa quia
est sumptio unius species et quælibet refectio
sacramentalis sive expressa, quia etiam in ipsa sumptio
summa corporis et sanguinis, tamen non sumit
distincta et explicita sumptio sanguinis a
corpore, et ideo non est quælibet expressa
quælibet ad modum significandi, bene tamen quælibet ad
ipsum significandum, quod bene notandum ad varias
hereticorum obices solvendas.

31. Ad 5. d. M. sacrum Eucharia secundum id quod in ipso
dicitur rem et sacrum sicut est sacrificium novæ
legis c. M. secundum id quod dicitur in ipso res solum et vel
sacrum solum est sacrificium p. M. et d. m. s. e.
una n. sacrificium quod tamen ad rem oblata corporis
sicut Dei c. m. quælibet ad actionem l. species quibus
sub quibus offertur corpus Dei n. m. d. c. n. c. Una utique, n.
hostia felis est quam quælibet offerimus in sacrificium
Deo patri invuentes sicut cruenta oblata

in ara crucis, et sacrum in ee sacrom n
 diut hostia s^o signu fribile collatione grae
 qd n mensura, s^o hostia sub se ostenta, s^o
 s^o multiplicitem morem signi sacromalis,
 * et ideo licet unu sit sacrificiu, multiplex Deo
 oblatus, multiplex tu in suo phco aut thlgeo
 pt ee et e^o Eucharistica sacrom.

Ad 6. c. a. d. c. go eto ves hostia n. unu sacrom
 n. s^o p^o c. c. s. D. loqj. ibi de unite specifica n
 de Arica; nihilominus etm de Arica unite
 sic intllg^o ad, ut s^o procedat de sacrom Eucharistico
 qm ad hostia in ipso oblata corp^o s^o d^o
 qd ubiq^o una hostia, et q^o sequit^o unu in hoc s^o
 n. q^o tituit sacrom, sicut etm nos in l. a^o pte apertit^o
 dixim^o, sic etm q^o sumpfit dicens: oes de uno
 pane et de uno calice participam^o, adeoq^o
 nihil urget q^o tra nos.

Ad 7. dico c. a. n. c. disparitas e^o, q^o Arica denotat
 h^oie n denotat, a^o multiplicite naturae s^o p^osonae
 q^o ordine ad naturae q^o in illo casu una fuit
 p^osona, unq^o etm fuit h^oo, at vero Arica distio